

# HUKUKİ BİLGİLER MECMUASI

**Sahip ve Başmuharriri :**

**Paris Hukuk Fakültesi Doktoru**

**AVUKAT**

**Milâti : GAD FRANKO**

**TAHRİR HEYETİ**

**Fuat Hulûsi B. Temyiz Mahkemesi**  
ikinci hukuk dairesi reisi

**Sabri Şakir B. Ankara hukuk mek-**  
tebi profesörlerinden

**Mustafa Reşit B. İstanbul Hukuk**  
Fakültesi Müderrislerinden

**Ahmet Refik B. Sabık Temyiz Mah-**  
kemesi azasından

**Ali Kemal B. İstanbul Hukuk Fa-**  
kültesi Müderrislerinden

**M. Şarl Kroza İstanbul Hukuk Fa-**  
kültesi Müderrislerinden

**M. Aşil Mester. Paris Hukuk Fa.**  
Müderrislerinden

**M. Şavgran. Paris Hukuk Fa. fahri**  
Müderrislerinden

**M. A. Salem. Hukuku Düvel Mec-**  
muası tahrir heyetinden

**Bahir B. Kavanin ihzari komisyonu**  
azasından

**Hamdi Halim B. Avukat**

**Adres: Galata Bahtiyar han Avukat Gad Franko Bey yazihanesi**

**Telefon : 43009**

**Bir nüshanin bedeli 35 kuruştur**

**Bir senelik abonemanı Posta ücretile beraber**

**400 kuruştur**

**Türkiye harici için 500 kuruştur**

**İ S T A N B U L**

**1932**

**Bankalar Matbaası**

**20, Çınar Sokak Galata**

# İçtihadatı Mahakim

## JURISPRUDENCE

### TEMYİZ MAHKEMESİ

3 üncü Ceza Dairesi

#### HÜLÂSA

Esas: 4149 Karar: 985

1.— Sigara kâğıdı satışında istihlak resmi verilmemesinden dolayı tetkik olunacak müruruzaman kâğıtların avrupadan celp ve şehre ithal veya imal tarihleri olmadığı gibi ittilâ tarihi de değildir.

2.— İstihlak vergisi vermeksizin suçlunun satış yaptığı tarih tetkik ve cürmün tekevvün ettiği tarih tespit edildikten sonra bu tarih ile tetkikat tarihi arasında müruru zaman olup olmadığının hesap ve izahi lâzımdır.

Buna muhalif karar verilmesi mucibi nakizdir.

Avrupadan celp ve şehre ithal etmiş olduğu sigara kâğıtlarından bir kısmının istihlak resmini tediye etmeksizin kaçağa sarf ve istihlak eylemekten suçlu Salmon Modyano efendi hakkında bozma kararına uyularak yapılan duruşma sonunda: ceza kanunun 105 inci maddesi mucibince hakkındaki âmm hukuku davasının düşmesine dair İstanbul asliye mahkemesi birinci ceza dairesinde verilen 19/5/931 tarihli kararın temyizen tetkiki mahalli hazine vekili tarafından istida ve bubâptaki evrak C. baş M. U. lîgi Me. A. sinin 7/7/931 tarihli tebliğnamesiyle daireye tevdi kılınmağla tetkik ve icabı müzakere olundukta :

Dava arzuhali münderecatına göre filin mahiyeti istihlak resmi ni tediye ederek piyasaya ihraç eylediği sigara kâğıdı defterleri kayden (10830145) adet iken şirkete (11351910) adet sigara kâğıdı defteri

satmış ve bu suretle istihlâk resminin tediye edilemeyerek kaççağa sarf-  
etmekten ibaret olmasına göre bunda tetkik olunacak mururu zaman  
mez kûr kâğıtların avrupadan celp ve sehire idhal veya iymâl tarih-  
leri olmadığı gibi bunlara ittılâ tarihide mevzuu bahs olmayup istihlâk  
vergisi verilmeksiz ve satış yaptığı tarih tetkik ve bu suretle cûrmün  
tekevvün tarihi tespit edildikten sonra bu tarih ile takibat tarihi ara-  
sında aslî mûruru zaman olup olmadığı hesap ve izah edilmek lâzım-  
gelirken sureti nakzın bu noktaya matuf kayıtları nazara alınmaksızın  
yazılı olduğu üzere karar verilmesi yolsuz ve temyiz itirazları bu iti-  
barla varit olduğundan tebliğnamenin reddiyle mez kûr hükmün bo-  
zulmasına ve temyiz akçesinin geri verilmesine ve 800 kuruş ilân  
harcının da haksız çıkacak taraftan alınmasına 9/6/932 tarihinde itti-  
fakla karar verildi.

#### TEMYİZ MAHKEMESİ

4.üncü Ceza Dairesi

Esas : 1 1264 Karar : 1377

#### HÜLÂSA

- 1.— Maznunlardan birinin hakarete cûreti  
hakkındaki delillerin etrafli izah olunmaması.
- 2.— Diğer maznunlardan birinin cam kir-  
masında izrar kasdi mevcut olup olmadığının  
düşünülmeksizin 516 inci maddenin tatbik edil-  
mesi ve 526 inci maddenin nazari itibara alın-  
maması mucibi nakizdir.

Polise hakaret ve irası hasar maddelerinden suçlu Şevki ve Re-  
fikın bilmuhakeme bunlardan Şevkinin C. K. nun 266 inci maddesine  
tevfikan bir ay hapsine ve 30 lira ağır para cezası alınmasına ve Re-  
fikın 516 inci ve 266 ve 68 inci maddeleri mucibince üç ay on beş  
gün hapsine ve 35 lira ağır para cezası alınmasına dair İstanbul asli-

ye birinci ceza mahkemesinden verilen 27/1/930 tarihli hükmün temyizen tetkiki mahalli cümhuriyet müddei umumiliğinden kanun hükümlerine riayet olunarak istida kılınmakla kabulile temyiz tetkikatı yapıldıktan: maznunlardan Şevkının hakarete cüreti hakkındaki delillerin etrafiyle izah olunmaması ve Refikın cam kırmasında izrar kasdı mevcut olup olmadığı teemmül olunmaksızın 516 ncı maddenin tatbik edilmesi ve sureti tatbika göre 522 inci maddenin nazarı itibara alınmaması yolsuz ve temyizen ve tebliğnamede mesrut itirazlar varit olduğundan mezkûr hükmün bozulmasına ve evrakın mahalline iadesine 23 3 930 tarihinde ittifakla karar verildi.

#### TEMYİZ MAHKEMESİ

1inci Hukuk Dairesi

Esas : 1298

Karar : 1404

#### HÜLÂSA

1.— Farigin suiniyet eshabından olması husnuniyet sahibi olan üçüncü şahsin hukukuna müessir olamaz buna muhalif karar verilmesi mucibi nakizdir.

Beşiktaşta Akaretlerde 14 No. da muhim sabık Evkaf nazarı Raşit B. vekili Ali İzzet beyin M. Ester ve Aşki Efendiler aleyhine ikame eylediği iptal davasında hissei şayiası müvekkiline ait olan atık 44 ilâ 64 No. lu bir bap hane ile on hut'a münhedim ebniye arsalarının tashihi kaydi hakkında ikame eylediği dava üzerine münekkilinin namina tashiki kaydına karar verilmiş ve halbuki mumaileyhima temlâki mezkûreyi uhdelinde bulunduğu sırada mumaileyhimadan Esterden istikraz eylediği beş yüz lira bedel mukabilinde vefaen ferağ eyledikleri gibi, diğer müddeaaaleyh Osman Aşki efendiye işbu beş yüz lira alacağını temlik eylemiş olduğundan işbu vefaen temlik ve

erağ muamelelerinin iptali talep edilüp icra kılınan muhakeme neticesinde müddeabih gayri menkuller üzerindeki ipotek kaydının iptaline ve müddeaaaleyhima arasında yapılan temlik hususunun müddeiye gayri müessir olması hasebile bu baptaiki idtianin reddine dair İstanbul 4 üncü H. dairesinden sadır olan 18/1/1932 b. ve 15 No.lu ilâmin Temyizen tetkiki müddealeyhima tarafından müddeti içinde ba arzıhal talep olunmakla tetkik ve icabı müzakere olundu.

### (Karar)

Müddeaaaleyha M. Ester müddeabih hane ve arsaların tapu sicilinde Şücanettin Ef. namındaki hayıtlarına hüsnü niyetle istinat ederek vefaen teferruğ eylediğini iddia etmiş ve vefaen ferağ tarihi olan 25/3/1338 tarihinde mumaileyh şücalttin efendinin mezkûr gayri menkullere mutasarrıf olmadığını bildiği gayri müsbit bulunmuş ve vefaen ferağ muamelesinin ifasından bir çok seneler sonra Raşit B. tarafından ikame olunan davadan sonra Şücanettin Ef. ve saadet H. namlarına olan tapu kaydının iptalile Raşit B. namına tashihi kaydına hüküm ita ve icraen bu hüküm infaz edilmiş olması mebure M. Esterin sui niyetine delalet eder ahvâlden bulunmamış ve ariğin sui niyet eshabından olması hüsnü niyet sahibi olan üçüncü şahsın hukukuna müessir olmayacağı derğâr bulunmuş olduğu halde Mezbure M. Esterin sui niyetinden bahsile reddolunan temlik davasına da şamil olacak veçhile mezkûr gayri menkuller üzerindeki vefaen ferağ kaydının iptaline karar verilmesi yolsuz ve nakız talepleri bu sebeple varit görülmüş olduğundan H. U. M. Kanun 428 inci maddesine tevfikân hükmü mümeyyezünbihin işbu sebepten dolayı Nakzına ve evrakın mahalline iadesine ve bin altmış iki kuruş temyiz masrafının ileride haksız çıkacak taraftan alınmasına 7 Temmuz 1932 tarihinde müttefikan karar verildi...

## TEMYİZ MAHKEMESİ

4 üncü H. Dairesi

HÜLÂSA

Esas: 1616

Karar: 1481

1.— Zarardan malen mesul olanlar 60inci maddenin ceza mururu zamanına tabi degildir.

2.— Zararı maddinin takdirinde ne gibi masraf ve zararların nazari itibara alındığının fikrai hukmiyede gösterilmemiş olması mucibi nakizdir.

Polis memuru Murat Efendi vekili Hadi Hidayet B. Ekrem B. Müddeaaaleyhin Şöförü İsmail Hakkı Efendi Müddeaaaleyhe ait otomobili usul ve talimat hilafına son sur'atla sevk ederek vazifesine gitmekte olan müvekkiline carptırmış ve bu yüzden müvekkili vahim surette mecruh olarak binnetice melekâti akliyesinde devamlı teşevvüş hasıl olmuş bulunduğundan otomobil sahibi bulunan müddeaaaleyhten zararı maddi olarak (3000) lira tahsilini istemiştir.

Şöförü İsmail Hakkı Efendinin idaresinde bulunan otomobilin müddeiye çarparak mumaileyhin bir ay kendisini idare ve iki ay vazifesini ifa edemeyecek derecede mecruhiyetine sebebiyet verdiği ve bundan dolayı ciheti cezaiyede Şöfürün mahkûmiyeti tecile tabi tutulduğu ve mevcut hatanın yarısı şöförde ve yarisıda davacı Murat Efendide bulunduğu tabip raporu ve zabıt varakası ve evrakı tahkikiye mündericatı ve şuhudun şehadatu ile sabit olmuş ve hadise cürümden münbais bir hakkı şahsi olması itibarile borçlar kanununun 60inci maddesinin ikinci fıkrası mucibince müruru zemana tabi olup birinci fıkradaki bir senelik müruru zemana tabi olmamağla müddeaaaleyh vekilinin bu baptaki itirazı gayri varit görülmuş ve zararın miktarını müddei isbat edememiş olmağla mahkemece tahdir edilen (1000) lira zarardan davacının fili zararın ihdasına yardım etmiş ol-



masi itibarile nısfının tenzilile (500) liranın mesul bilmal sıfatile müddeaaaleyhten tahsiline ve fazla iddianın reddine karar verilmiştir.

Temyiz eden : Müddeaaaleyh vekili yusuf ziyaettin Bey.

### **Temyiz kararı :**

Temyiz talebinin müddeti içinde olduğu anlaşıldıktan sonra dosyadaki bütün hâatlar okunup esase girildi: Hadisenin sureti ce-reyanına nazaran diğer itirazlar varit değil isede müddeaaaleyh malen mes'ul mevki inde bulunmasına göre borçlar kanununun 60 inci mad-desi fukrai saniyesinin tatbiki lâzım gelmezken cezaen mes'ul olanlara mahsus olan mezkûr fıkraya tevfikan mürurun zaman hakkında karar ıtası kanuna muhalif olduğu gibi mahkemece zararı maddinin takdi-rinde ne gibi masraf ve zararların nazari itibare alındığıda anlaşıl-mamış olduğundan mezkûr hükmün bu sebeplerden (Nakzına) ve aşağıda yazılı temyiz masrafının ileride haksız çıkacak taraftan alın-masına 11-7-932 Tarihinde ittifakla karar verildi.

*Bu iki ilam muhterem arkadaşımız Isak Hazan B. tarafından gönderilmiş ve bu bapdaki himmetleri mecnua namına şayan teşekkür bulunmuştur.*

### **TEMYİZ MAHKEMESİ**

4üncü Hukuk Dairesi

### **HÜLÂSA**

Esas : 2085 Karar : 1732

1.— Mezbur otomobilin muddei namına seyriscferde kayd edilmesi beyin ademi sih-hatini icap etmez.

2.— Meyanında mevcut derkenarda oto-mobilin kartal belediyesinde mukayyet bu-lundugu gösterilmesine ve mülkiyeti muhafaza şartile satış husnu niyetle hareket eden üçüncü şahısların hakkını ihlâl etmeyeceğine göre buna muhalif karar verilmesi yolsuzdur.

**Müddei:** Halim efendi vekili avukat Ali Bey.

**Müddealeyh:** Hüsnü Efendi ve Otomobil Türk Ticaret Anonim Şirketi vekili avukat İsak Hazan efendi.

**Dava:** Müddealeyh Hüsnü efendideki alacağını temin için diğer müddealeyh şirket müvekkilinin malı olan otomobile haciz vaz ettirmiş olduğundan haczi mevzuun fekkile otomobilin yedine teslimini istemiştir.

**Karar:** İcra dairesinde celp ve tetkik olunan dosya müdericâna nazaren müdeabih otomobilin türk tüicaret şirketi tarafından bedeli mukassaten verilmek üzere müddealeyhten Hüsnü efendiye satıldığı ve taksitlerden bir kısmının verilmemesi üzerine haczi olduğu selâhiyete binaen mezkûr şirket tarafından hacz edilmiş olduğu ve yine dosyada mevcut 22 eylül 931 tarihli senetle mezkûr otomobilin şirkete borçlu Hüsnü efendi tarafından müddeiye satıldığı ve mezkûr satışın borçlu Hüsnü efendinin bayi şirkete borcunu tesviye etmeden evvel yapıldığı ve otomobilin seyrü seferde müddei namına kaydı icra ettirilmediği anlaşıldığından davanın reddine karar verilmiştir.

Temyiz eden : Muddei vekili Ali bey.

### **Temyiz kararı :**

Temyiz talebinin müddeti içinde olduğu anlaşıldıktan sonra dosyadaki bütün kâğıatlar okunup esasa girildi.

Mezkûr otomobilin seyrü sefer idaresinde müddei namına kayıt ettirilmemesi beyin ademi sıhhatını icap etmemekle beraber evrak meyanında mevcut derkenarda mezkûr otomobilin kartal belediyesince müddei namına mukayyet bulunduğu gösterilmiş ve mülkiyeti muhafaza şartile satış hüsnü niyetle hareket eden üçüncü şahısların iktisap hakkını ihlal etmeyeceği hükmü kanun iktizasında



bulunmuş olmasına mebni bu dairede muhakeme icrasile neticesine göre hüküm itası iktiza ederken bizzuhul berveçhi muharrer esbapla reddi davaya karar verilmesi muhalifi kanun ve temyizen bu hususlara mütedair serd olan itirazlar varit olduğundan mümeyyizünbih hükmün (NAKZİNA) ve aşağıda yazili temyiz mesarifinin ileride haksız çıkacak taraftan alınmasına 4 Teşrinievvel 932 tarihinde ittifakla karar verildi.

### TEMYİZ MAHKEMESİ

2inci Hukuk Dairesi

### HÜLÂSA

Esas: 1503 Karar: 1019

1.— Tazminat iddiasının boşanma davasından tefrik edildiğinin anlaşılmasını ve boşanma ilâmında tazminat talebinin meskûtu anı bırakılması temyiz sebebi olabilir.

2.— İlâm kat'ileşup kaziyei mahkeme halini aldıktan sonra bu baptaki talebin ayrı bir dava olarak ikamesi caiz değildir.

3.— Bir dava diğer bir dava ile birlikte mahkemeye arz edildikten sonra müddealehyin muvafakatile tefrik ve ya atıye taalik yahut mahkemece o yolda bir karar verilmedikçe mezkûr davalar üzerine sadır olan ilâm her ikisine de neticelendirmiş sayılır.

4.— Tazminat ve boşanma davalari birlikte rüyet ve ilâmi kat'ileşmiş olmasına göre tazminat talebi hakkında da kaziyei mahkeme hasil olmuştur.

5.— Hüküm fıkrasının tazminat hakkında sakıt kalması kabule haml edilemeyup redde mahmul olması lâzım gelir. Yoksa sukût delâletine iki davanın bir birinden tefrik edildiği kabul edilemez. Tefrikin H. U. M. Kanununa tevfiken açık surette talep ve kabulü ve ya mahkemece karar verilmesi lâzımdır.

6.— Kaziyeyi mahkeme yeni bir dava şeklinde tekrar mevzu bahis edilemez.

Madam Sultana vekili Danyal Bahar Efendi,

Yahya Faris Efendi vekili İsak Hazan Efendi

Temyiz edilen hükmün hülâsası : Madam Sultane tarafından kocası Yahya Faris efendi ile aralarındaki nikahın boşanma hükmile zeval bulduğundan taahhüt edilen 1300 liranın tahsili ve müddaaleyh Yahya Faris efendi tarafından müddeiye Madam Sultane aleyhine mütakabilen açılan 4050 lira eşya bedeli ve tazminat davalarının tevhidten icra kılınan muhakeme ve tafsilatı zabıtnamede yazılı olan tarafeynin iddia ve müdafaatı neticesinde : müddaaleyhin mütakabil iddiasında eşya ve melbusat olan 1050 liranın mukabileten tahsili talebi ise 250 lira kıymetinde olan eşya hakkındaki iddiası müddaaleyh olan karı vekili tarafından inkâr edilmesi üzerine isbat edilmediği ve müddei vekili İsak Hazan efendi tarafından yemin dahi talep edilmemiş olduğundan bu iddiasının mürtefi olduğu gibi 800 lira kıymetinde olduğu iddia olunan eşya esasen nikah mukavelesinde koca tarafından baba ve annesi evinden getirilen eşya bedelinden bulumasına ve bu eşyanın mukavele ile karıya aidiyeti derkâr bulunacağına binaen bu iddianın da bu cihetten merdud bulunduğu ve mukabil davada müddeinin zararı maddi ve manevî talebi ise evvelce boşanma davası arzuhalinde zikredilmiş ve malikemecede sakit bırakılmış olduğu anlaşılmasına ve kararı nihaide meskût bırakılan ve müstakil bir dava şeklinde tekrar dermeyanına cevazı kanunî bulunmayan bu talebin de reddine karar verildiği beyanından ibarettir.

Temyiz ve izahatı şirahiye isteyen : Yahya Faris efendi vekili İsak Hazan efendi.

Yapılan tebligatı kanuniye üzerine mürafaa için tayin olunan günde mümeyyiz Yahya Faris efendi namına vekili İsak Hazan ve

mümeyyezünaleyha Mm. Sultane namına da vekili Danyal Bahar efendiler dosyada mevcut vekâletnamelerine istinaden gelmelerile temyiz müddeti hakkında mümeyyezünaleyha vekili bir diyeceği olmadığını söylemesi üzerine dosyadaki bütün kâğıtlar okutturulup her iki taraf vekillerinin izahatı şifahiyeleri alındıktan ve başka diyeceleri olmadığını soylemeleri üzerine iş anlaşılıp mürafaanın hitamı bildirildikten ve temyiz istidanamesinin müddeti içinde ita ve kaydedilmiş olduğu görülüp kabulü ittifakla kararlaştırıldıktan sonra esas hakkında icabı görüşülüp düşünüldü ve aşağıda yazılı karar tespit edildi.

### **Temyiz Kararı :**

Müddeiye Sultane Hanımın dava ettiği 1300 lira müddaaleyh Faris Efendi tarafından 22 : 6 : 1336 tarihli evlenme mukavelesile horçlanılmıştır. Mezkûr mukavele akti tarihine göre kanunu medenin sureti mer'iyet ve şekli tatbiki hakkındaki kanunun mahkemeye işbu davada istinat edilen onbirinci maddesi mucebinci muteberdir. Mumaileyh Faris Efendi mezkûr mukavele mucebince kendisine ait olan ve müfredatı gösterilmeyen cibaz eşyasını dava etmiş olmayıp bunların haricinde olarak müfredatını mahkemeye arzettiği 1000 lira kıymetinde eşyayı dava etmiş ve bunlardan müddeiyenin ikrar ettiği bir redingottan fazlası hakkındaki şهادetler mahkemeye takdir edilip davaya muvafık görülmemiştir. Tazminat davasına gelince müddei mumaileyh boşanma davası ile birlikte aynı davada bulunmuş ve mezkûr dava zabıtnamesi mürdericatına göre ne kendisine de mahkeme tarafından tazminat iddiasının boşanma davasından tefrik olunduğu anlaşılamamıştır. Boşanma ilâmında tazminat talebinin meskûtunan bırakılması ancak temyiz sebebi olur. Yoksa mez-

kûr ilâm kat'ileşip kaziyyei muhkeme halini aldıktan sonra bu bap-taki talebin yeni bir dava olarak ikame edilmesine cevaz vermez. Çünkü bir dava diğer bir dava ile birlikte mahkemeye arzedildikten sonra müddaaleyh'in muvafakatile tefrik ve atıye talik yahut mahkemece o yolda bir karar ittihaz edilmedikçe mezkûr davalar üzerine sadır olan ilâm her ikisini de neticelendirmiş sayılır.

Tazminat talebinin de munzam olduğu mezkûr boşanma ilâmı kat'ileşmiş olmasına göre mezkûr talep hakkında da kaziyyei muhkeme hasıl olmuş demektir. Hükûm fıkrasının tazminat hakkında sakit kalmış olması kabule hamledilemeyince redde mahmul olmak lâzımgelir. Yoksa sukût delâletile iki davanın birbirinden tefrik edilmiş olduğu kabul edilemez. Çünkü birlikte ikame edilmiş olan davaların tefriki H. U. M. kanununun tarifâtı dairesinde tefrikin açık surette talep ve kabul veya mahkemenin resen o yolda kararının lûhukile mümkün olabilir. Kaziyyei muhkemenin yeni bir dava şeklinde tekrar mevzuu bahsedilemeyeceğini ise beyana hacet yoktur. Yokarıdaki tafsûlata göre temyiz lâyihası mündericatundan aynen mevcut denilen eşyanın kıymeti olmak üzere 800 liranın ve nikâh mukavelesinde müddaaleyh tarafından zammedildiği gösterilen 300 liranın hükûmden hariç bırakılması ve mütekabil 1000 lira kıymetinde eşya davasının sübutuna mebni tamamen hükûm altına alınması ve tazminat davasının da rüyet ve hükme raptı lâzım eldiğine dair serdedilen itirazlar mezkûr eşyadan mukarrunbih redingottan maadasında varit değildir. Ancak mezkûr redingotun ikrar ve kabul veçhile aynen mumâileyh Faris efendiye iade ve teslimide karar verilmek lâzımgelirken mahkemece bu noktadan zühul olunması usul ve kanuna muhalif ve eşyaya mütaallik temyiz ancak bu itibarla varit olduğundan mümeyyezünbih hükûmün yalnız zikrolunan sebeften naşi H. U. M.

kanununun 428 inci maddesine tevfikân nakzına ve mûmeyyezûn-bih ilâmın binnetice kanuna muvafık olan mezkûr ilâmın diğer ci-hetlerinin 438 inci maddesi mucibince tasdikına 800 liralık eşya ve tazminat davaları hakkında ekseriyyetle ve diyer noktalarda ittifak-la ve aşağıda yazılı temyiz masraflarından tasdik kısmına ait mas-rafın temyiz edenden ve nakız kısmının da ilerde haksıl çıkacak ta-raftan alınmasını 11: 4: 931 tarihinde karar verilecek tarafeyn vekif-lerine usulen ve alenen tefhim kılındı.

*Hizmet aktından ve ecri misilden mütevellit davalar hakkında mahkemei temyizcin bir içtihadı.*

#### TEMYİZ MAHKEMESİ

4 üncü H. Dairesi

Esas 2369: Karar: 1670

#### HÜLÂSA

1. — Kanunu medeninin neşinde evvelki zamana ait hizmeti hakkında müddeiye'nin ücretle hizmet eder makuleden olup olmadığının tahkik edilmemesi.

2. — Kanunu medenin neşri tarihinden sonraki müddet hizmet hakkında kanun mezkûr mucibince zaman menfaat lâzım gelüp gelmediğinin düşünülmemesi mucibi nakızdır.

**Dava:** Müddei aleyh İsmail Şevket Bey nezdinde altı yaşından itibaren 329 nenesinden 927 senesine kadar müslimlerin hizmet etmiş olduğundan ücreti hizmeti olan ceman 1356 liranın maafaiz tahsilini müddei istemiş müddeaaaleyh dahi cevap layıhasında müddeiye'nin evladi manevi olduğunu ve ücretle hizmet eder mekuleden olmadığını ve caiti barla ücret lazım gelmeyeceğini bilbeyan davasının reddini ve mezburenin hastalığının tedavisi ve nikâh ve izdivaç için sarf etmiş olduğu ceman 1500 liranın tahsilini müteakiben talep etmiştir.

**Karar:** Müddeiye'nin 329 senesinden itibaren 925 senesi nihayetine kadar müstemmirren müddeaaleyh İsmail Şevket Bey nezdinde hizmet eylediği Şahitlerin Şehadeti ve Müddealeyle vekilinin ikrarile sabit olmasına ve Müddeiye'nin sinnine nazaran 1919 seneninden itibaren orta hizmetini hakkile ifa edebileceği nazara alınarak mezbureye mezkûr seneden itibaren şehri sekizer lira ücret itası lazım geldiği ve Müddealeyle müddeiye'nin hastalığının tedavisi ve melbusatı için mezkûr seneden beri ceman 198 lira sarf etmiş bulunduğu elili vukuf raporundan anlaşılmasına ve şu suretle müddeiye'nin hizmet ücretinden müddeaaleyh zimmetinde şehri sekizer lira hesabı sekiz senelik ceman 768 lira matlubu olduğu tahakkuk etmesini mebni işbu meblağdan 198 lira sarfiyatın tenzili mütebaki 570 liranın müddealeyle tahsiline ve her iki tarafın fazla müddeiyatının reddine karar verilmiştir.

Temyiz eden: müddealeyle İsmail Şevket B.

### **Temyiz kararı**

Temyiz talebinin müddeti içinde olduğu anlaşıldıktan sonra dosyadaki bütün kâatlar okunup esasa girildi.

Mahkumünbîh ecir mislin taalluk ettiği senelere ve ecir misil davası on senelik müruru zemana tabi olmasına ve mezburenin mücerret küçük iken ve veledi manevi olarak alınması ücretle amel eder makuleden olmamasına istilzam etmeyeceğine melini bu hususlara müteallik itirazlar varit değilse de hüküm olunan ecir misil mezburenin bulugundan sonraki müddete ait olmasına ve müddeaaleyh tarafından müddeiye ücretle hizmet eder mekuleden olmadığından ücret lazım gelmeyeceği defan dermayan olunmasına göre kanunu medenin neşri tarihinden mukaddemki müddeti hizmet hakkında mezburenin ücretle amel eder mekuleden yani mensup olduğu aile itibarile emsalı ücretle çalışır kesandan olup olmadığı tahkik ve kanunu mede-



ninin neşrinden sonraki müddeti hizmet hakkında kanunu mezkûr mucibince zamanî menfaat lazım gelüp gelmediği teemmül olunarak neticesine göre hüküm verilmek lazım gelirken cihati mezkûreden bizzuhul noksani tahkikatla berveçhi muharrer karar verilmesi muhalifi kanun ve temyiz layihasında bu noktaya temas eden itiraz varil olduğundan bu sebeple hükmün (Nakzına) ve aşağıda yazılı temyiz mesarının ileride haksız çıkacak taraftan alınmasına 26 Eylül 932 tarihinde ittifakla karar verildi.

### TEMYİZ MAHKEMESİ

İnci Hukuk Dairesi

#### HÜLÂSA:

Esas : 2005 Karar : 1367

Müddeiye taratından mübrez kayıt tetkik ve münaziunfih mahal mesahe edilerek tahakkuk edecek hala göre hüküm verilmesi lâzım gelirken buna muhalif karar verilmesi mucibi nakizdir.

İstanbulda kasım Paşada çatma mescit mahalesinde mektep sokağında 9 numarolu hanede mukim müteveffa kavas oğlu hüsein efendi zevcesi Zehra hanımın murisinden intikal edüp ba tapu mutasarrıf olduğu hudut ve mevkii malum dört bab baraka ile bir ayazma ermeni klisesi tarafından müdahale edilmekte olduğundan müdahalenin men'i hakkında Ermeni patrikhanesi aleyhinde ikame eylediği davanın İstanbul evkaf müdüriyeti huzurile icra kılman muhakemesi neticesinde davai vakia sabit olmadığından reddine dair İstanbul Asliye 3 üncü Hukuk Mahkemesinde 26 Mart 932 tarih ve 321 numarolu ilâmın izabatı şifahiye ahzi suretile temyizen tetkiki müddeti içinde Zehra hanım tarafından ba arzihal talep olunmakla bittetkik

müddeabihin kıymeti gayri muayyen olup bin lirayı mütecaviz bulunduğu anlaşılamadığından izahatı şifahiye ahzi talebinin reddi karar-gir olduktan sonra mezkûr ilâm ve eyrak müteferriasi tetkik ve icabi müzakere olundu: cereyani muhakeme ve evrak mündericâtına göre sair itirazatı temyiziye varit değilse de müddei tarafından ibraz ve istinat edilen tapu kaydında yazılı hududa nazaren mezkûr kayıt müddeabih mahaldan maada eşhası saireye ait bir çok gayri men-kulleri dahi ahz etmesine mebni bu hududun tatbiki suretile halli mes'ele imkânî görülmemiş olmasına ve müddeiye dahi bu noktayı kabul ve tasdik ederek ibraz ettiği kayıt suretinde yazılı (200) zira miktarı mahal ve derununda mevcut dört göz kemer ve bir ayazma ve bir havuztan havuz münazaadan hariç olmakla davasını yalı-nız iki yüz altmış zira mahal ile derununda mevcut göz kemer ve bir ayazmaya hasr ve tahsis etmiş olduğunu beyan eylemesine ve müddealeyhin bunda şayani vusuk ve tatbik bir vesika mevcut bu-lunmamasına mebni kaydı mezkûr mündericâtı miktar zira ve saire nazara alınarak münazaadan hariç ve müddei yedinde mevcut mahal bilmesaha iki yüz altmış ziradan noksan mevcut olup olma-dığı ve iki yüz altmış zira mahal derununda senette yazılı ayazma ve kemerler mevcut bulunup bulunmadığını tahkik ve tetkikle te-beyyün edecek hala göre hüküm verilmesi iktiza ederken bu cihetler nazari dikkata alınılmıyarak yapılan keşf ve tatbikata istinaden müd-deiyeinin gayri menkuluna tecavüz vukuu anlaşılamadığından bilba-his ilâmda yazılı olduğu veçhile reddi davaya karar verilmesi yolsuz ve muhalifi kanun bulunmuş ve nakiz talebi bu vesile ile varit gö-rülmüş olduğundan H. U. M. kanununun 428 inci maddesine tevfiken hüküm mümeyizunbihin işbu sebepten dolayı nakzına ve evrak ma-halına iadesine 3 temmuz 1332 tarihinde müttelifen karar verildi ?